

Tizedik heti gyakorlat

- Írjuk fel a tiszta szinuszos Fourier sorát a $[0, 2]$ intervallumon a következő függvénynek: $h(x) = \begin{cases} 1, & \text{ha } 0 < x < \pi \\ 0, & \text{ha } x = 0, \pi. \end{cases}$
(Segítség: $h(x) = \frac{4}{\pi} \left(\sin(x) + \frac{\sin(3x)}{3} + \frac{\sin(5x)}{5} + \dots \right)$, ha $0 \leq x \leq \pi$.) NE használjuk az engedélyezett puskát!
- Az engedélyezett puskát (lásd lent) használva adjuk meg a $G(x) = \begin{cases} x, & \text{ha } 0 \leq x \leq 1; \\ 2 - x, & \text{ha } 1 \leq x \leq 2. \end{cases}$ függvény tiszta-sinuszos Fourier sorát.
- Az engedélyezett puskát (lásd lent) használva írjuk fel a tiszta szinuszos Fourier sorát a $[0, 2]$ intervallumon a $\Phi(x) = x(2 - x)$ függvénynek.
- Az előző két feladat eredményeit használva oldjuk meg a következő problémákat:

(a)

$$\begin{cases} u_{tt}(x, t) = 3.1^2 u_{xx}(x, t), & 0 < t, 0 < x < 2 \\ u(x, 0) = \frac{1}{40} (1 - |x - 1|), & 0 \leq x \leq 2 \\ u_t(x, 0) = \frac{1}{80} x(2 - x), & 0 < x < 2 \\ u(0, t) = 0, u(2, t) = 0, & 0 \leq t \end{cases}.$$

(b) Oldjuk meg a $\begin{cases} u_t = u_{xx}, & (0 < x < 2, 0 < t) \\ u(x, 0) = f(x) \\ u(0, t) = u(2, t) \equiv 0 \end{cases}$ feladatot, ahol $f(x) = \begin{cases} x & \text{ha } 0 \leq x \leq a \\ 2 - x & \text{ha } 1 \leq x \leq 2 \end{cases}$

- A $[0, 2]$ intervallumon fekszik egy húr, melynek kezdeti alakját az $f \equiv 0$ adja meg és a húr mozgását az $u_{tt} = u_{xx}$ írja le. Erre a húrra rávágunk egy kalapáccsal alulról felfelé egységnyi sebességgel és a kalapács feje a húrt a $[\frac{1}{2}, \frac{3}{2}]$ szakaszon éri. Határozzuk meg a húr alakját a $t = 3.5$ időpontban a D'alambert módszerével.

(Segítség: az általános képlet: $u(x, t) = \frac{1}{2} [f(x + ct) + f(x - ct)] + \frac{1}{2c} \int_{x-ct}^{x+ct} g(\tau) d\tau$, ahol persze $f \equiv 0$ és a képlet g -jét mint az alábbi függvénynek a számegegyenesre való páratlan kiterjesztését kapjuk:

$$x- > \begin{cases} 1, & \text{ha } |x - 1| < \frac{1}{2}; \\ 0, & \text{ha } 0 < x < \frac{1}{2} \text{ vagy } \frac{3}{2} < x < 2. \end{cases}$$

- Tekintsünk egy végtelen hosszú húrt, amelyet négy ujjunkkal lefogunk a $(-1, 0), (-\frac{1}{2}, 1), (\frac{1}{2}, 1), (1, 0)$ pontokban, majd elengedjük. A húr mozgását a $u_{tt} = u_{xx}$ differenciálegyenlet írja le. Feladat: határozzuk meg a húr alakját a $t = 20$ időpontban! (Segítség: $u(x, t) = \frac{1}{2} [f(x + ct) + f(x - ct)] + \frac{1}{2c} \int_{x-ct}^{x+ct} g(\tau) d\tau$)

A vizsgán engedélyezett puskában ezek lesznek a differenciálegyenletekből:

- Az $f : [0, L] \rightarrow \mathbb{R}$ függvény tiszta szinuszos Fourier-sora: $\sum_{n=1}^{\infty} b_n \sin\left(\frac{n\pi}{L} \cdot x\right)$,

ahol $b_n = \frac{2}{L} \cdot \int_{t=0}^L f(t) \sin\left(\frac{n\pi}{L} \cdot t\right) dt$.

- $\int x \sin(a \cdot x) dx = \frac{\sin(a \cdot x) - ax \cos(a \cdot x)}{a^2} + C$ továbbá: $\int x^2 \sin(a \cdot x) dx = -\frac{a^2 x^2 \cos(a \cdot x) - 2 \cos(a \cdot x) - 2ax \sin(a \cdot x)}{a^3}$.

- Rezgő húr: $\begin{cases} u_{tt} = c^2 u_{xx}, & (0 < x < L, 0 < t) \\ u(t, 0) = u(L, t) \equiv 0 & 0 < t \\ u(x, 0) = f(x) & 0 < x < L \\ u_t(x, 0) = g(x) & 0 < x < L \end{cases}$

megoldása $u(x, t) = \sum_{k=1}^{\infty} \sin\left(\frac{k\pi}{L} x\right) [A_k \cdot \cos\left(\frac{kc\pi}{L} t\right) + B_k \cdot \sin\left(\frac{kc\pi}{L} t\right)]$, ahol $\{A_k\}$ az $f(x)$ tiszta szinuszos Fourier együtthatói, $\alpha_k B_k$ pedig a $g(x)$ tiszta szinuszos Fourier együtthatói, ahol $\alpha_k = \frac{kc\pi}{L}$.

$$4. \text{ Hővezetés véges hosszú rúdban: } \begin{cases} u_t = \alpha^2 u_{xx}, & (0 < x < L, 0 < t) \\ u(t, 0) = u(L, t) \equiv 0 & 0 < t \\ u(x, 0) = f(x) & 0 < x < L \end{cases}$$

Megoldás: $u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} A_n e^{-\left(\frac{n\pi}{L}\right)^2 \alpha^2 t} \cdot \sin\left(\frac{n\pi}{L} \cdot x\right)$, ahol A_n az $f(x)$ függvény tiszta szinuszos Fourier sorának együtthatói.

5. Néhány függvény tiszta szinuszos Fourier sora a $[0, \pi]$ intervallumon:

(a) $0 \leq x < \pi$, $f(x) = x$ függvényre: $f(x) = 2 \left(\frac{\sin x}{1} - \frac{\sin(2x)}{2} + \frac{\sin(3x)}{3} - \frac{\sin(4x)}{4} + \dots \right)$, ha $0 \leq x < \pi$.

(b) $g(x) = \begin{cases} x, & \text{ha } 0 \leq x \leq \frac{\pi}{2}; \\ \pi - x, & \text{ha } \frac{\pi}{2} \leq x \leq \pi. \end{cases}$ $g(x) = \frac{4}{\pi} \left(\sin x - \frac{\sin(3x)}{3^2} + \frac{\sin(5x)}{5^2} - \frac{\sin(7x)}{7^2} + \dots \right)$, ha $0 \leq x \leq \pi$.

(c) $h(x) = \begin{cases} 1, & \text{ha } 0 < x < \pi; \\ 0, & \text{ha } x = 0, \pi. \end{cases}$ függvényre: $h(x) = \frac{4}{\pi} \left(\sin(x) + \frac{\sin(3x)}{3} + \frac{\sin(5x)}{5} + \dots \right)$, ha $0 \leq x \leq \pi$.

(d) $0 \leq x \leq \pi$, $\varphi(x) = x \cdot (\pi - x)$ függvényre: $\varphi(x) = \frac{8}{\pi} \left(\sin(x) + \frac{\sin(3x)}{3^3} + \frac{\sin(5x)}{5^3} + \dots \right)$, ha $0 \leq x \leq \pi$.